

3

Online Nederlandse (open) erfgoed collecties

bit.ly/openerfgoed

Hergebruik van digitale collecties van musea en archieven levert nieuwe verhalen in mogelijk verrassende, vernieuwende vormen op. Met het project [Open Archief](#) werken Het Nieuwe Instituut en het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid samen om creatief hergebruik van digitale erfgoedcollecties te stimuleren.

Hier kan je een overzicht van beschikbare online Nederlandse erfgoed collecties bekijken. Onderdelen van deze collecties zijn publiek domein of beschikbaar onder een open licentie. Dat materiaal kan vervolgens gebruikt worden om nieuwe werken mee te maken, zonder dat je daarvoor toestemming hoeft te vragen. Dit overzicht kan je als een startpunt zien om je wegwijs te maken in de wereld van online Nederlands erfgoed.

Overzicht online collecties

Legenda:

PD: Publiek domein

CC: maakt gebruik van een Creative Commons licentie

(link): Linkt naar een specifieke pagina waar het open deel van de collectie zich bevindt.

Als een item niet nadrukkelijk een open licentie heeft bezit het auteursrecht en kan dus niet zomaar in een nieuwe werk gebruikt worden.

Organisatie	o.a. materiaal beschikbaar met licentie
Rijksmuseum	PD + CC
Tilburg University	PD + CC (link)
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed	PD + CC (link)
DANS-KNAW	PD + CC
Joods Cultureel Kwartier	PD + CC
Collectie Nederland	PD + CC
VPRO	PD + CC (link)

Nederlands Media Art Institute	PD + CC (link)
Imagine IC	PD + CC (link)
Stichting Natuurbeelden	PD + CC (link)
EYE	PD + CC (link)
Zuiderzeecollectie	PD + CC
Regionaal Archief Nijmegen	PD + CC (link)
Regionaal Archief Zutphen	PD + CC (link)
VU University Amsterdam Library	PD + CC (link)
Regionaal Archief Nijmegen (Studiezaal)	PD + CC (link)
Netwerk Oorlogsbronnen	PD + CC
Koninklijke Bibliotheek	PD (link)
Nationaal Archief	PD (link)
Regionaal Archief Leiden	PD (link)
Erfgoed Leiden en Omstreken	PD (link)
Het Nieuwe Instituut	PD
Amsterdam Museum	PD (link)
Delpher	PD
Historisch Centrum Leeuwarden	PD (link)
Groene Hart Archieven	PD (link)
Visserijmuseum Zoutkamp	PD (link)
Universiteitsbibliotheek Utrecht (kaarten)	PD (link)
Zeeuwse Bibliotheek	CC (link)
Vereniging De Hollandsche Molen	CC (link)
Het Nationaal Glasmuseum	CC (link)
Nieuwland Erfgoed Centrum	CC (link)
Museon	CC
Gooi en Vecht Historisch	CC (link)
Gemeentearchief Weert	CC (link)
Stadsarchief 's-Hertogenbosch	CC (link)
Historisch centrum Limburg	CC (link)
CODA	CC (link)
Gemeente Schouwen-Duiveland	CC (link)

Deventer Musea	CC (link)
Teylers Museum	CC (link)
Gemeentearchief Tholen	CC (link)
Rijksmuseum van Oudheden	CC
Regionaal Archief Ede	CC (link)
Stedelijk Museum Zutphen	CC (link)
Nederlands Openluchtmuseum	CC (link)
Stadskasteel Zaltbommel	CC (link)
Historisch Museum Rotterdam	CC (link)
Provincie Noord-Holland	CC (link)
Stadsmuseum Harderwijk	CC (link)
Slot Loevestein	CC (link)
Stichting Liemers Museum	CC (link)
Flipje en Streekmuseum Tiel	CC (link)
Atria	CC (link)
Nederlands Bakkerijmuseum "Het Warme Land"	CC (link)
Kasteel Huis Bergh	CC (link)
Museum Arnhem	CC (link)
Mauritshuis	CC (link)
NOC*NSE	CC (link)
Open Beelden	CC
Collectie Wereldculturen	CC
Rijksmuseum van Oudheden	CC
Tropenmuseum	CC (link)
Regionaal Archief Nijmegen (Flickr)	CC (link)
Regionaal Archief Nijmegen (Van der Grinten collectie)	CC (link)
Regionaal Archief Alkmaar	CC (link)
Stadsarchief Amsterdam	CC (link)
Naturalis Biodiversity Center	CC
Rotterdam Museum	CC
Department of Theatre Studies (UvA)	CC (link)

Musea in Drenthe	CC
Drents Museum	CC (link)
Mind of the Universe	CC
Nederlands Instituut voor Militaire Historie	CC
Noord-Hollands Archief	CC
Geheugen van Nederland	
Gemeentemuseum Den Haag	
Centraal Museum	
Fries Museum	
Modemuze	
Mediakunst.net	
Frans Hals Museum	
Van Abbemuseum	
Stedelijk Museum Amsterdam	
LIMA	
Museum Boijmans van Beuningen	
The Language Archive	(link)
Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis	
Meertens Instituut	
Haags Gemeentearchief	
Beeldbank WO2	
Gemeentearchief Zaanstad	(link)
Van Gogh Museum	
NEMO Erfgoedcollectie	(link)
Nationaal Militair Museum	
Rijksmuseum Boerhaave	(link)
Maritiem Digitaal NL	(link)
Groninger Museum	
Dordrechts Museum	

Kroller Moller Museum	
Noordbrabants Museum	
Textiel Museum	
Panorama Mesdag	
Marker Museum	(link)

Open licenties

Auteursrecht beschermd een werk, zodat het niet zomaar door andere dan de originele maker verkocht of gebruikt kan worden. Dit zorgt ervoor dat je niet zomaar iets nieuws mag creëren met andermans werk. Naast auteursrecht bestaan er enkele open licenties die ervoor zorgen dat een werk wel (in zekere mate) toegankelijk kan zijn voor andere. Wanneer je werkt met bestaand materiaal is het belangrijk je te verdiepen in de volgende licenties.

Publiek domein

In de meeste gevallen vervalt auteursrecht 70 jaar na de sterfdatum van de maker¹. Wanneer dit gebeurt wordt het werk Publiek Domein. Wanneer het werk Publiek Domein is kunnen andere alles doen met het werk, zoals opnieuw publiceren, verkopen en ook remixen tot nieuwe werken.

Creative Commons

Creative Commons biedt auteurs, kunstenaars, wetenschappers, docenten en alle andere creatieve makers de vrijheid om op een flexibele manier met hun auteursrechten om te gaan. Met een keuze uit zes (gratis) beschikbare standaardlicenties bepaalt de auteursrechthebbende in welke mate zijn of haar werk verder verspreid mag worden, en onder welke voorwaarden dit mag.

Met een Creative Commons-licentie behoud je al je rechten, maar geef je aan anderen toestemming om je werk te verspreiden, met anderen te delen of bij sommige licenties ook om het werk te bewerken. Het aanbieden van je werk onder een Creative Commons-licentie betekent niet dat je je auteursrechten opgeeft. Zonder een Creative Commons-licentie zou iedereen expliciet toestemming aan je moeten vragen voor elk gebruik van je werk. Met een Creative Commons-licentie kan je in een keer aan iedereen duidelijk maken onder welke voorwaarden ze je werk mogen gebruiken zonder dat er telkens toestemming nodig is.

Bron: CreativeCommons.nl. Op de website www.creativecommons.nl/uitleg/ vindt je meer uitleg.

Open Nederland

Open Nederland is een vereniging die samenwerking rondom en gebruik van Creative Commons stimuleert. Open Nederland bestaat uit een landelijk netwerk van makers, adviseurs en ondernemers die de missie van Creative Commons in Nederland onderschrijft. Wordt deel van het Open Nederland netwerk via de website www.opennederland.nl

Colofon

Dit document is opgesteld voor het project Open Archief met kennis van Open Nederland, Creative Commons, Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid en Het Nieuwe Instituut. Het document is beschikbaar onder een CC-BY.

Heb je vragen, opmerkingen of heb je een nieuwe werk gemaakt met erfgoed en wil je dat graag met ons delen? Dan kan je contact opnemen met Brigitte Jansen via bjansen@beeldengeluid.nl.

¹ www.auteursrecht.nl/auteursrecht/Duur-van-het-auteursrecht